

UDK: 330.5/331.2

Otpremnine – obračun i oporezivanje

Valentina Bocak, mag. oec.

Pravo na isplatu otpremnine imaju radnici kojima poslodavac otkazuje ugovor o radu (kada se radi o tzv. tehnološkom višku i sl.), ako su kod poslodavca radili najmanje 2 godine neprekidno. Uvjeti isplate otpremnine, najniži i najviši iznos, kao i način isplate otpremnine propisan je Zakonom o radu. Neoporezivi iznos otpremnine određen je Pravilnikom o porezu na dohodak. Kako obračunati otpremninu, u kojem se slučaju obračunava u dvostrukom iznosu, koja su prava radnika koji rade nepuno radno vrijeme, koja kod sporazumnog raskida radnog odnosa, kako obračunati otpremninu koja premašuje propisani neoporezivi iznos, kako obračunati otpremninu koja se sve izvješća podnose kod isplate otpremnine, detaljnije donosimo u članku.

1. Što je otpremnina

Otpremnina predstavlja pravo radnika na naknadu u slučaju otkaza ugovora o radu koji mu daje poslodavac, a koji nije skrivljen ponašanjem radnika (čl. 115. St. 1. Zakona o radu, Nar. nov., br. 93/14 do 98/19, nadalje: ZOR).

Pravo na otpremninu propisano je Zakonom o radu, no može biti uređeno i kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, ugovorom o radu te ostalim izvorima radnog prava¹.

1.1. Pravo na otpremninu prema Zakonu o radu

Čl. 126. ZOR -a propisano je da radnik ima pravo na isplatu otpremnine ukoliko su ispunjena sljedeća tri uvjeta:

- 1) da ugovor o radu **otkazuje poslodavac**,
- 2) da **razlog** prestanka radnog odnosa **nije krivnja ili ponašanje radnika, te**
- 3) da je radnik kod poslodavca **neprekidno radio** minimalno **dvi-je godine** (određeno ili neodređeno vrijeme).

Neprekidni rad je neprekinuti radni odnos kod poslodavca u kojem su uračunata sva razdoblja u kojima radnik nije radio jer je koristio neko drugo pravo iz radnog odnosa (plaćeni, roditeljni ili roditeljski dopust), kao i razdoblja koja je radnik proveo na bolovanju (privremena nesposobnost za rad). Naglašavamo da se razdoblje mirovanja radnog odnosa (primjerice njega djeteta i dr.) ne uračunava se u radni staž poslodavca, no isto se ne smatra prekidom rada kod istog poslodavca, te se treba odrediti pravo na otpremninu, koja se obra-

čuna tako da se zbroji razdoblje rada prije i nakon mirovanja radnog odnosa (a koje bi ukupno trebalo iznositi minimalno dvije godine).

Poslodavac može otkazati radniku ugovor o radu u vidu **redovitog** ili **izvanrednog** otkaza (čl. 115. i 116. ZOR-a).

U slučaju **redovitog otkaza** ugovora o radu, poslodavac mora imati opravdan razlog za otkazivanje ugovora o radu, uz propisani ili ugovoreni otkazni rok.

Dvije su vrste redovitog otkaza o radu, prema kojima **poslodavac ima obvezu isplate otpremnine** radniku:

- 1) **Poslovno uvjetovani otkaz** – koji poslodavac daje radniku prestane potreba za obavljanjem određenog posla zbog gospodarskih, tehnoloških ili organizacijskih razloga (čl. 115. st.1. t. 1. ZOR - a).

Do poslovno uvjetovanih otkaza najčešće dolazi kada poslodavcu više nije potreban postojeći broj zaposlenih. Najčešće se to događa u slučajevima: - nastalih ekonomskih teškoća radi smanjene proizvodnje ili neprofitabilnosti određene djelatnosti, - promjene organizacije poslovanja u vidu ukidanja ili smanjenja nekog odjela / službe, - primjene nove tehnologije koja zahtjeva manje radnika, te u slučaju tržišnih promjena u kojima poslodavac mora otpustiti radnike da bi poduzeće moglo opstati.

- 2) **Osobno uvjetovani otkaz** – kod kojeg se ne radi se o otkazu radi krivnje radnika, već o otkazu radi smanjene sposobnosti i nekih osobina radnika, uslijed čega radnik nije u mogućnosti uredno izvršavati svoje obveze iz radnog odnosa zbog određenih trajnih osobina ili sposobnosti (čl. 115. st.1 t.2. ZOR-a).

Razlog osobno uvjetovanog otkaza može biti i bolest – koja mora biti *trajnog* karaktera i *uzrok* radi čega radnik ne može uredno ispunjavati svoje obveze iz radnog odnosa.

¹ Izvori radnog prava su zakon o radu, kolektivni ugovori, ugovor o radu, pravilnik o radu, pojedinačne odluke poslodavca, sporazumi radničkog vijeća i poslodavca i sl.

Privremeno izostajanje s posla radi bolesti nije razlog za osobno uvjetovani otkaz (čl. 117. St. 1. ZOR-a).

Osobno uvjetovani otkaz daje se uglavnom invalidima rada (kojima poslodavac više ne može osigurati radno mjesto koje bi odgovaralo njihovoj smanjenoj radnoj sposobnosti).

Neprekidno trajanje rada kod nekog poslodavca je ono kod kojeg nije bilo prekida rada (čak ni jednodnevnog), osim prekida koji su Zakonom o radu izuzeti. To su npr. roditeljni dopust, rad u skraćenom radnom vremenu roditelja ili posvojitelja te posvojiteljski dopust i plaćeni dopust koji se prema Zakonu o radu smatraju radom u punom radnom vremenu, a ne prekidom rada.

Neprekidnim radom smatra se i prijenos ugovora o radu na novog poslodavca (čl. 137. ZOR –a).

Prekid rada u kojem dolazi do mirovanja prava i obveza iz radnog odnosa (kao što je npr. neplaćeni dopust (čl. 87. ZOR –a) i sl.) – **ne uračunava** se u neprekidni rad.

Primjerice, ako neki radnik radi kod poslodavca godinu i pet mjeseci neprekidno te nakon toga ode na neplaćeni dopust radi daljnjeg školovanja na 10 mjeseci – tih mu se 10 mjeseci provedenih na neplaćenom dopustu neće uračunavati u neprekidni rad proveden kod poslodavca. Ukoliko poslodavac tom radniku, nakon što se vratio na rad nakon završenog školovanja, odluči dati poslovno uvjetovan otkaz – radnik neće imati pravo na otpremninu iako je cijelo vrijeme zaposlen kod tog poslodavca (ukupno 25 mjeseci – što je više od ZOR-om propisane 2 godine), jer mu se 10 mjeseci provedenih na neplaćenom dopustu ne uračunava u neprekidni rad proveden kod poslodavca.

1.1.1. Pravo na otpremninu kod otkaza s ponudom izmijenjenog ugovora o radu

Poslodavac koji daje otkaz radniku (koji kod njega radi minimalno dvije godine neprekidno, a prestanak radnog odnosa nije uzrokovan njegovom krivnjom ili ponašanjem) otkaz ugovora o radu, može radniku istovremeno predložiti sklapanje ugovora o radu pod **izmijenjenim uvjetima** (čl. 123. ZOR –a).

Ti se izmijenjeni uvjeti odnose na promjenu sadržaja ugovora o radu i to najčešće na promjenu mjesta rada, promjenu poslova koje radnik treba obavljati, smanjenje plaće i sl.

Otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu čine dva akta: 1. otkaz postojećeg ugovora o radu i 2. ponuda za nastavak radnog odnosa (pod izmijenjenim uvjetima).

Ukoliko radnik **prihvati ponudu** za izmjenu ugovora o radu – **nema pravo na otpremninu**, jer **nisu nastupili pravni učinci** otkaza tj. radnik nastavlja rad kod istog poslodavca temeljem novog ugovora o radu.

Ukoliko radnik **ne prihvati ponudu** za izmjenu ugovora o radu, otkaz mu počinje teći od dana kada je priopćio poslodavcu da ne prihvaća ponudu za sklapanje ugovora o radu (čl. 123. st. 4. ZOR-a) pod izmijenjenim uvjetima, odnosno nakon isteka roka koji je odredio poslodavac (ukoliko se ne izjasni o neprihvatanju primljene ponude) – te u tom slučaju **ima pravo na otpremninu**.

O pravu radnika na neoporezivi iznos otpremnine kod otkaza s ponudom izmijenjenog ugovora o radu je Ministarstvo financija – Porezna uprava dala mišljenje (Klasa: 410-01/06-01/632, Ur.broj: 513-07-21-01/06-2 od 11. srpnja 2006. godine) prema kojem radnik ima pravo na neoporezivi iznos otpremnine u slučaju otkaza s ponudom izmijenjenog ugovora u radu ukoliko se radi o poslovno ili osobno uvjetovanom otkazu ugovora o radu.

1.2. Pravo na otpremninu prema kolektivnom ugovoru, ugovoru o radu, pravilniku o radu i drugim izvorima radnog prava

Otpremnine se u kolektivnim ugovorima, pravilnicima o radu, ugovorima o radu i drugim izvorima radnog prava ugovaraju odnosno određuju za slučaj:

- odlaska radnika u mirovinu,
- kod ranijeg umirovljenja radnika,
- poticanja radnika na dobrovoljni odlazak iz poduzeća i sl.

Kako navedeni slučajevi prava na otpremninu nisu propisani Zakonom o radu, poslodavci koje ne obvezuju kolektivni ugovori, pravilnici o radu, ugovori o radu i dr. izvori radnog prava – **nisu obvezni** isplatiti otpremnine u **slučajevima** umirovljenja radnika, poticanja na dobrovoljni odlazak iz poduzeća i sl. Međutim, u takvom slučaju poslodavac može odlučiti da se samo pojedinim radnicima isplati otpremnina.

Važno je napomenuti da iako neki od poslodavaca nisu potpisnici kolektivnih ugovora – propisana je obvezna primjena kolektivnih ugovora za djelatnost graditeljstva (Nar. Nov., br. 115/15 do 93/20) i to na za sve poslodavce i radnike koji rade u toj djelatnosti. Naime, ukoliko nakon donošenja nekog kolektivnog ugovora nadležni ministar (gospodarstva, rada i poduzetništva) donese odluku o proširenju primjene kolektivnog ugovora, isti se treba primjenjivati za sve radnike i poslodavce za čiju je djelatnost donijet kolektivni ugovor, neovisno o tome da li su isti potpisali.

To znači da svi poslodavci koji se bave graditeljstvom, **neovisno o broju zaposlenih radnika**, moraju primjenjivati kolektivne ugovore za svoju djelatnost.

Primjerice, poslodavac koji zapošljava (sveukupno) samo jednog djelatnika u graditeljstvu, mora mu isplatiti otpremninu propisanu kolektivnim ugovorom za graditeljstvo, neovisno o tome što taj poslodavac nikada nije potpisao kolektivni ugovor za graditeljstvo.

Naglašavamo da je Kolektivni ugovor ugostiteljstva objavljen u Nar. nov., br. 5/20, sa početkom primjene od 01.01.2020., a kojim je van snage stavljen prethodni Kolektivni ugovor ugostiteljstva (Nar. nov., br. 55/15 do 45/19) čija je primjena bila proširena. Radi trenutne situacija sa virusom COVID 19, novi Kolektivni ugovor ugostiteljstva nije proširen, te poslodavci u toj djelatnosti isti ne trebaju primjenjivati sve do Odluke o proširenju nadležnog ministarstva.

1.3. Pravo na otpremninu u slučaju nepunog i skraćenog radnog vremena

Radnik koji radi **nepuno radno vrijeme** (čl. 62. ZOR –a, svako radno vrijeme kraće od punog radnog vremena, tj. kraće od 40 sati tjedno) ima isto pravo na otpremninu kao i radnik koji radi puno radno vrijeme (čl. 62. st. 5. ZOR –a). Visina otpremnine radnika koji rade nepuno radno vrijeme određuje se prema plaći ostvarenoj u tri mjeseca prije isteka ugovora.

Radni staž radnika zaposlenih na nepuno radno vrijeme utvrđuje se prema navršenim kalendarskim godinama provedenim kod istog poslodavca.

Primjerice, ako je radnik (kojem je poslodavac uručio poslovno uvjetovani otkaz ugovora o radu) bio zaposlen na nepuno radno vrijeme kod istog poslodavca u razdoblju od 15.01.2010. godine pa sve do isteka otkaznog roka u trajanju od 2 mjeseca sa 30.09.2020. godine, priznaje mu se navršeni radni staž u trajanju od 10 godina.

Kod radnika koji radi **skraćeno radno vrijeme** (čl. 64. ZOR –a), na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja (pa se radno vrijeme skraćuje razmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i radnu sposobnost radnika), otpremnina se utvrđuje kao i kod radnika koji rade puno radno vrijeme (čl. 64. st. 5. ZOR –a).

1.4. Otpremnina kod sporazumnog raskida radnog odnosa

U slučaju **sporazumnog raskida** radnog odnosa ili otkaza ugovora o radu **od strane radnika** - radnik **nema pravo** na otpremninu. Međutim, pravo na otpremninu u navedenom slučaju može biti propisano kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu, pravilnikom o radu ili nekim drugim izvorom radnog prava. U tom slučaju su poslodavci koje obvezuju odredbe kolektivnih ugovora, pravilnika o radu, ugovora o radu i sl. dužni isplatiti otpremninu za ugovorene slučajeve otkaza ugovora o radu.

1.5. Kada dospijeva pravo na otpremninu?

Prema Odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske (nadalje: Vrhovni sud RH) od 18.01.2001., poslovni broj Rev-36/00, „*visina otpremnine utvrđuje se s obzirom na dan isteka otkaznog roka, a ne s obzirom na dan uručenja otkaza*“.

Primjerice, radniku zaposlenom kod poslodavca od 15.09.2005. poslodavac uručuje poslovno uvjetovan otkaz dana 31.08.2020. sa otkaznim rokom od 2 mjeseca (do 31.10.2020.), će se otpremnina računati za 5 godina neprekidnog staža (sa danom isteka otkaznog roka 31.10.2020.), a ne sa danom otkaza 31.08.2020. kada radnik nema punih 5 godina neprekidnog rada kod poslodavca.

Nadalje, sukladno odluci Vrhovnog suda RH od 09.02.2000. Rev-3599/99 radniku **pravo na isplatu** otpremnine dospijeva tek **prestanom radnog odnosa**. Sa danom uručenja otkaza ugovora o radu radnik ima pravo na raspolaganje potraživanja otpremnine u smislu prenošenja potraživanja na drugu osobu, ugovaranje manjeg iznosa od onog koji mu po zakonu pripada, te odricanje od otpremnine.

1.6. Odluka o isplati otpremnine

Kod isplate otpremnine poslodavac treba **donijeti odluku o isplati** iste. U odluci treba navesti djelatnika/djelatnike kojima se isplaćuje otpremnina, godine navršenog radnog staža za koje se isplaćuje i iznos za isplatu.

U nastavku dajemo primjer odluke o isplati otpremnine za određenog radnika:

ABC d.o.o.
OIB: 34567890123
Zagreb, Ilica bb

Temeljem članka 126. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/14 do 98/19) donosim

ODLUKU O ISPLATI OTPREMNINE RADNIKU IVI IVIĆU

I.

Radniku Mirku Periću, Radnička cesta 3, Zagreb, OIB: 45678901234 zaposlenom u trgovačkom društvu ABC d.o.o. od 21.04.2015. godine utvrđuje se pravo na otpremninu radi poslovno uvjetovanog otkaza u iznosu od 1/3 prosječno isplaćene plaće ostvarene u tri mjeseca prije isteka ugovora o radu za svaku od 5 godina navršenog radnog staža u poduzeću.

II.

Otpremnina iz točke I. ove Odluke isplatit će se radniku s plaćom za mjesec studeni 2020. godine.

Iznos otpremnine isplatit će se radniku na njegov tekući račun.

U Zagrebu, 30.10.2020.

Predsjednik uprave:

M.P.

Dostavlja se:

3) radniku Mirku Periću

4) računovodstvu

2. Visina otpremnine

2.1. Visina otpremnine prema Zakonu o radu

Zakonom o radu propisan je najniži i najviši iznos otpremnine (čl. 126. st. 2. i 3. ZOR –a).

Najniži iznos otpremnine ne smije biti niži od iznosa jedne trećine (1/3) prosječne mjesečne plaće koju je radnik ostvario u tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu i to za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca.

Otpremnina **ne može biti veća** od šest prosječnih mjesečnih plaća koje je radnik ostvario u tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, **ukoliko** zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu **nije određeno drukčije**.

2.1.1. Neoporezivi iznos otpremnine

Neoporezivi iznos otpremnine zbog poslovno uvjetovanih otkaza i osobno uvjetovanih otkaza, prema zakonu kojim se uređuje radni odnos propisan je čl. 7. st. 2. t. 15. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17 do 1/20, nadalje PravDoh do visine **6.500,00 kn** za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca.

2.1.2. Sa kojim se datumom utvrđuje visina otpremnine?

Budući redoviti otkaz ugovora o radu predviđa određeno **trajanje otkaznog roka** (ovisno o vremenu koje je radnik radio kod poslodavca, prema čl. 121. ZOR -a), tijekom kojeg radnik za izvršeni rad prima plaću, otpremnina se utvrđuje **sa danom isteka otkaznog roka**.

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

980,00 kn + PDV
Tel.: 01 49 21 737

Primjerice, kada poslodavac svom radniku (koji kod njega radi 5 godina) uruči poslovno uvjetovan otkaz ugovora o radu sa 31.05.2020 godine, otkazni rok iznosi 2 mjeseca i istječe 31.07.2020. godine - otpremnina će se utvrditi sa 31.07.2020. godine.

ističemo...

Radniku koji je kod poslodavca radio neprekidno 5 godina i 8 mjeseci, se kod izračunavanja neoporezivog iznosa otpremnine priznaje „samo“ navršениh 5 godina radnog staža.

2.1.2. Otpremnina kod radnika kojima se računa staž s povećanim trajanjem

Kod obračuna neoporezivog iznosa otpremnine za radnike kojima se staž računa s povećanim trajanjem (beneficirani staž), u godine radog staža poslodavca priznaju se navršene, a ne priznate godine radnog staža.

Primjerice, može li se radniku koji ima ukupno 8 godina rada, a staža (s obzirom da se računa s povećanim trajanjem) 10 godina, neoporezivo isplatiti otpremnina u iznosu 65.000,00 kuna (10 godina x 6.500,00 kn)?

S obzirom na odredbe čl. 7. st. 2. t.15. PravDoh iz kojih proizlazi da za neoporezivu isplatu otpremnina određene godine radnog staža trebaju biti navršene, a ne i priznate, s obzirom na staž koji se računa s povećanim trajanjem, proizlazi da se radniku koji ima 8 godina radnog staža, a koji se priznaju kao 10 godina staža **ne može** neoporezivo isplatiti otpremnina u iznosu od 65.000,00 kuna (10 godina x 6.500,00), već u iznosu od 52.000,00 kuna (6.500,00 kn x 8 godina).

2.1.3. Visina otpremnine u slučaju bolovanja ili godišnjeg odmora radnika

U praksi se često postavlja pitanje da li se radniku koji je u posljednja tri mjeseca (prije prestanka ugovora o radu) bio neko vrijeme na bolovanju ili godišnjem odmoru, u prosjek plaće uračunava i iznos isplaćene naknade za bolovanje?

Smatramo da ne, budući za vrijeme provedeno na bolovanju odnosno godišnjem odmoru radnik dobiva **naknadu**, a ne plaću. U tom slučaju se u prosjek uračunavaju zadnje tri isplaćene plaće koje je radnik ostvari (prije početka bolovanja, godišnjeg odmora i sl.).

Primjerice, poslodavac „ABC“ d.o.o. je svom radniku Mirku Periću uručio poslovno uvjetovan otkaz ugovora o radu sa 31.05.2020 godine. Otkazni rok određen je u trajanju od 2 mjeseca (sa 31.07.2020. godine). Perić je kod navedenog poslodavca neprekidno radio 5 godina. Tijekom svibnja bio je na bolovanju u trajanju od 4 dana (4 x 8 sati = 32 sata). Bruto plaća Mirka Perića je u posljednja 3 mjeseca iznosila kako slijedi:

- u svibnju (za travanj) u iznosu od 6.000,00 kuna (za redoviti rad od 168 sati),
- u lipnju (za svibanj) u ukupnom iznosu od 5.672,64 kune (od čega za redoviti rad od 144 sata iznos od 4.909,00 kuna, te naknade za 32 sata bolovanja u iznosu od 763,64 kune),
- u srpnju (za lipanj) u iznosu od 6.000,00 kuna (za redoviti rad od 168 sati).

U navedenom se slučaju u prosjek plaće za obračun otpremnine neće uračunavati plaća za svibanj (jer je u istoj sadržana i naknada za bolovanje), nego prva prethodna plaća koja je radniku isplaćena u cijelosti za izvršen rad tj. plaća isplaćena u svibnju (za travanj) u ukupnom iznosu od 5.900,00 kuna (za 176 sati redovnog rada).

Prosječna bruto mjesečna plaća Mirka Perića iznosi 5.966,67 kuna (5.900,00 + 6.000,00 + 6.000,00 = 17.900,00 / 3 = 5.966,67).

Iznos otpremnine po godini staža iznosi 1.988,89 kuna (5.966,67 x 33,33334% = 1.988,89).

Ukupna otpremnina (prema Zakonu o radu) za 5 godina rada kod poslodavca „ABC“ d.o.o. iznosi 9.944,45 kuna (1.988,89 x 5 godina = 9.944,45).

Na isti bi se način obračunavao prosjek da je radnik bio na godišnjem odmoru, za vrijeme kojeg također ima pravo na naknadu plaće, a ne plaću (iz rada).

2.2. Primjena povoljnijeg prava za radnika

Zakonom o radu propisano je da se u slučaju kada je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ugovorom o radu, pravilnikom o radu, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, kolektivnim ugovorom ili zakonom, primjenjuje pravo koje je najpovoljnije za radnika (čl. 9. st.3. ZOR – a).

Primjerice, djelatnik građevinskog poduzeća „ABC“ d.d. Marko Ivić odlazi u mirovinu. Prema čl. 59. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (Nar. Nov., br. 93/20, pročišćeni tekst) radnik ima pravo na isplatu otpremnine kod odlaska radnika u mirovinu u iznosu od 8.000,00 kuna (što je i neoporezivi iznos otpremnine prema čl. 7. st. 2. t. 14. PravDoh).

Međutim, poduzeće „ABC“ d.d. donijelo je Pravilnik o radu kojim je propisano pravo na isplatu otpremnine u slučaju umirovljenja radnika u iznosu od 15.000,00 kuna. U navedenom će se slučaju primijeniti odredbe pravilnika o radu jer su povoljnije za radnika, te će se Marku Iviću isplatiti otpremnina prilikom odlaska u mirovinu u iznosu od 15.000,00 kuna (od čega će 8.000,00 kn biti neoporezivo (čl. 7. st.2. t. 14. PravDoh), dok će se na preostalih 7.000,00 kn obračunati i uplatiti propisani doprinosi, te porez i prirez, ako je propisan).

2.3. Tko ima pravo na dvostruki iznos otpremnine?

Radnik koji je pretrpio **ozljedu na radu**, odnosno koji je obolio od **profesionalne bolesti** a kojemu nakon završenog liječenja, oporavka i profesionalne rehabilitacije, poslodavac ne može osigurati odgovarajuće poslove, ima pravo na otpremninu najmanje u dvostrukom iznosu od onog koji bi mu inače pripadao (čl. 42. st.2. ZOR – a).

Takvom bi radniku (u slučaju smanjene radne sposobnosti koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti) poslodavac trebao **ponuditi** obavljanje poslova (uzimajući u obzir smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti ili neposrednu opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti koju je utvrdilo ovlašteno tijelo u skladu s posebnim propisom) i sklapanje novog ugovora o radu za obavljanje poslova za koje je radno sposoban, koji moraju, što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je radnik prethodno radio, prema čl. 41. ZOR-a).

Ukoliko **radnik odbije** sklopiti ponuđeni ugovor o radu (za obavljanje poslova koji će biti u skladu sa njegovim mogućnostima), tada **u slučaju otkaza** ima pravo samo na **jednstruki** iznos otpremnine (čl. 42. st.2. ZOR –a).

3. Oporezivanje otpremnina**3.1. Neoporezivi iznosi otpremnina**

Čl. 7. st. 2. t. 14., 15. i 16. Pravilnika o porezu na dohodak propisani su neoporezivi iznosi otpremnina kako slijedi:

- do **6.500,00** kuna za svaku godinu navršenog staža kod poslodavca, u slučaju **poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza**,

- do **8.000,00** kuna za svaku godinu navršenog radnog staža kod poslodavca, u slučaju **ozljede na radu ili profesionalne bolesti**,
- do **8.000,00** kuna prilikom odlaska radnika u mirovinu.

3.2. Isplata otpremnine iznad neoporezivog iznosa

Ukoliko se radniku isplaćuje otpremnina u iznosu **koji je veći** od Pravilnikom o porezu na dohodak propisanog neoporezivog iznosa, **razlika** se smatra **plaćom** na koju se obračunavaju propisani obvezni doprinosi te porez i prirez (ako je propisan).

ističemo...

Napominjemo da se neoporezivi dio otpremnine može isplatiti radnicima na njihove tekuće račune ili u gotovini, dok se oporezivi dio otpremnine može isplatiti isključivo na račun radnika (čl. 90. PravDoh).

Izuzetak od mogućnosti isplate neoporezivog dijela otpremnine u gotovini postoji za one radnike koji imaju otvoren tzv. zaštićeni račun, kojima se neoporezivi iznos može isplatiti samo na redovan račun, a nikako u gotovini (prema čl. 41. st.3., te čl. 172. i 173. Ovršnog zakona, Nar. nov., br. 93/14 do 73/17).

4. Obračunske liste otpremnine

Poslodavac je obavezan radnicima uručiti obrazac isplaćene otpremnine u roku od **15 dana** od dana isplate otpremnine (čl. 93. st.1. ZOR –a) na **Obrazcu IO1** (čl. 4., 5. i 6. Pravilnika o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine (Nar. Nov., Nov., br. 32/15 do 35/17, nadalje: **PravSadr**).

Ukoliko poslodavac na dan dospelosti ne isplati otpremninu ili je ne isplati u cijelosti dužan je **do kraja mjeseca** u kojem je dospjela isplata otpremnine, radniku dostaviti obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti (čl. 93. st. 2. ZOR –a) i to **два obračuna** od kojih jedan u kojem će biti iskazan ukupan obračun otpremnine (sukladno čl. 4. i 5. PravSadr), i drugi u kojem će biti iskazan iznos neisplaćene otpremnine odnosno dijela neisplaćene otpremnine, u propisanom sadržaju, s oznakom imena i prezimena i vlastoručnog potpisa ovlaštene osobe poslodavca, ili potpisan od te osobe sukladno propisima koji uređuju napredni elektronički potpis, ako je obračun sastavljen i izdan kao elektronički zapis, kao i podatak o danu dospelosti plaće, naknade plaće odnosno otpremnine, a koji ima snagu ovršne isprave, na propisanom **Obrazcu NO1** (čl. 7. i čl. 9. PravSadr).

5. Primjeri isplate otpremnine

Primjer 1. - Isplata neoporezive otpremnine kod poslovno uvjetovanog otkaza ugovora o radu:

Maja Jurić je kod poslodavca „DEF“ d.o.o. radila 6 godina neprekidno. Poslodavac joj sa 31.08.2020. godine otkazuje ugovor u radu (s otkaznim rokom u trajanju od 2 mjeseca, tj. otkaz je najavljen 31.10.), budući mu radi automatizacije poslovanja nije potreban postojeći broj radnika (poslovno uvjetovani otkaz ugovora o radu). Otpremninu joj isplaćuje 31.10.2020. godine tj. sa danom isteka otkaznog roka.

Bruto plaća Maje Jurić je u posljednja 3 mjeseca (prije prestanka radnog odnosa) iznosila kako slijedi:

- za veljaču (isplata u ožujku) u iznosu od 6.200,00 kuna,
- za ožujak (isplata u travnju) u iznosu od 6.370,00 kuna i
- za travanj (isplata u svibnju) u iznosu od 6.420,00 kuna.

Ukupan iznos bruto plaće u posljednja tri mjeseca iznosio je 18.990,00 kuna (6.200,00 + 6.370,00 + 6.420,00), što prosječno mjesečno iznosi 6.330,00 kuna (18990,00 / 3 mjeseca = 6.330,00).

Jedna trećina od prosječno isplaćene bruto plaće izračunava se na slijedeći način:

$1/3$ nekog iznosa jednaka je postotnom iznosu od 33,33334% (100/3 = 33,33334).

$= 6.330,00 \times 33,33334\% = 2.110,00$ kuna po godini staža.

Maja Jurić je kod poslodavca radila neprekidno 6 godina (od 15.04.2014.), te ima pravo na otpremninu u ukupnom iznosu od 12.660,00 kuna (2.110,00 x 6 godina = 12.660,00).

Dobiveni iznos je **u cijelosti neoporeziv** (jer je iznos otpremnine po godini navršenog staža kod poslodavca u iznosu od 2.110,00 kuna manji od porezno dopustivog neoporezivog iznosa otpremnine po godini staža u iznosu od 6.500,00 kuna, prema čl. 13. st.2. t.21. PravDoh).

O isplaćenoj neoporezivoj otpremnini poslodavac je obavezan predati radniku obračun isplaćene otpremnine na **obrazcu IO1** (u roku od 15 dana od isplate otpremnine), te **obrazac JOPPD** (na dan isplate ili do 15. slijedećeg mjeseca).

Obrazac IO1 popuniti će se na slijedeći način:

Obrazac IO1

OBRAČUN ISPLAĆENE OTPREMNINE

I. PODACI O RADNICI/ RADNIKU	II. PODACI O POSLODAVCU
1. Ime i prezime: Maja Jurić	1. Tvrtka/ Ime i prezime DEF d.o.o.
2. Adresa: Zagreb, Illica bb	2. Sjedište/Adresa: Zagreb, Brdovita bb
3. Osobni identifikacijski broj 45678912301	3. Osobni identifikacijski broj 12345678901
4. IBAN broj računa HR2323600001550100001 kod Zagrebačke banke d.d.	4. IBAN broj računa HR2323600003250100001 kod Zagrebačke banke d.d.
5. IBAN broj računa iz čl. 212. Ovršnog zakona kod _____	

III. RAZDOBLJE NA KOJE SE OTPREMNINA ODNOSI: godine od 2014. do 2020.

IV. PODACI O OTPREMNINI

Mjerila za utvrđivanje prava na otpremninu	Iznos
1. broj godina za koje je radnik ostvario pravo na otpremninu	6
1.1. iznos prosječne bruto plaće u tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu	6.330,00
1.2. 1/3 prosječne bruto plaće (čl. 126. st.2. Zakona o radu)	2.110,00
2. IZNOS BRUTO OTPREMNINE – OD TOGA:	12.600,00
2.1. neoporezivi iznos	12.660,00
2.2. oporezivi iznos	0,00
VIII. IZNOS ZA ISPLATU	12.660,00

X. NAPOMENA: Otpremnina je isplaćena 31.10.2020.

PODACI O OVLAŠTENJOJ OSOBI POSLODAVCA Ivana Marić (direktor)

Poslodavac je obrazac JOPPD predao na dan isplate (31. listopada 2020.), sa oznakom izvješća 20305.

Stranica B popuniti će se na slijedeći način:

- stranica B-

IV. Redni broj stranice 1/1					
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)			0,00		
16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu	1		12.660,00	
15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka	26		12.660,00	
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	0,00	0,00		
13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica	0,00	0,00		
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak	0,00	0,00		
12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak	0,00	0,00		
12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00	0,00		
12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	0,00	0,00		
12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	0,00	0,00		
12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	0,00	0,00		
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa	0,00	0,00		
10.0. Ukupni neodradeni sati rada (10.- odradeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do	0		31.10.2020.	
10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od	0		01.10.2020.	
8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	0	0		
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0	0		
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	0000	0000		
4. OIB stjecatelja / osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	45678912301	Meja Jurić		
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada	01333	01333		
1. Redni broj		1.			

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Odluka poslodavca o isplati otpremnine			
Obveze za otpremnine	23034		12.660,00
Otpremnine radnicima	445	12.660,00	
2) Isplata otpremnine			
Žiro račun	1000		12.660,00
Obveze za otpremnine	23034	12.660,00	

Primjer 2. - Isplata otpremnine kod odlaska u mirovinu u neoporezivom iznosu:

Petar Marković, djelatnik građevinskog poduzeća „EFG“ d.o.o. odlazi u mirovinu sa 01.10.2020. Poslodavac mu isplaćuje otpremninu prema odredbama čl. 59. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, u iznosu od 8.000,00 kuna, koju mu isplaćuje 30.09.2020. (tj posljednjeg radnog dana prije početka mirovine).

Navedeni iznos je **u cijelosti neoporeziv** (jer je iznos otpremnine za kod odlaska u mirovinu neoporeziv do 8.000,00 kn, prema čl. 7. st.2. t.14. PravDoh).

Obrazac IO1

OBRAČUN ISPLAĆENE OTPREMNINE

I. PODACI O RADNICI/ RADNIKU	II. PODACI O POSLODAVCU
1. Ime i prezime: Petar Marković	1. Tvrtka/ Ime i prezime EFG d.o.o.
2. Adresa: Zagreb, Anina bb	2. Sjedište/Adresa: Zagreb, Paromlinska bb
3. Osobni identifikacijski broj 45678912301	3. Osobni identifikacijski broj 12345678901
4. IBAN broj računa HR2323600001550100001	4. IBAN broj računa HR232360000325010001
5. IBAN broj računa iz čl. 212. kod Zagrebačke banke d.d.	kod Zagrebačke banke d.d.
Ovršnog zakona kod _____	

III. RAZDOBLJE NA KOJE SE OTPREMNINA ODNOSI: godine od 2020. do 2020.

IV. PODACI O OTPREMNINI	
Mjerila za utvrđivanje prava na otpremninu	Iznos
1.1. otpremnina kod odlaska u mirovinu	8.000,00
2. IZNOS BRUTO OTPREMNINE – OD TOGA:	
2.1. neoporezivi iznos	8.000,00
2.2. oporezivi iznos	0,00
VIII. IZNOS ZA ISPLATU	
	8.000,00

X. NAPOMENA: Otpremnina je isplaćena 30.09.2020.

PODACI O OVLAŠTENJOJ OSOBI POSLODAVCA Ivana Jurić (direktor)

Poslodavac je obrazac JOPPD predao na dan isplate (30. rujna 2020.), sa oznakom izvješća 20274, popunjen na način naveden u Primjeru 1.

Primjer 3. - Isplata otpremnine IZNAD neoporezivog iznosa (kada se plaća i otpremnina isplaćuju odvojeno):

Mariu Marić iz Zagreba, djelatniku poduzeća «Poduzetnik» d.o.o., poslodavac je 16.09.2020. godine uručio poslovno uvjetovani otkaz ugovora o radu (s otkaznim rokom u trajanju od 2 mjeseca, koji istječe 16.11.2020. godine).

Marić je kod navedenog poslodavca radio neprekidno 8 godina (od 02.03.2012.). Poslodavac je u svom Pravilniku o radu propisao pravo na otpremninu u iznosu od 10.000,00 kuna za svaku navršenu godinu neprekidnog rada u poduzeću, koja se isplaćuje sa zadnjim danom rada kod poslodavca.

Ivo Marić ima pravo na isplatu otpremnine (prema pravilniku o radu) u ukupnom iznosu od 80.000,00 kuna (8 godina x 10.000,00 kn).

Kako je Pravilnikom o porezu na dohodak (čl. 7. st.2. t. 15.) propisan neoporezivi iznos otpremnine za svaku godinu navršenog staža kod poslodavca u iznosu od 6.500,00 kuna, proizlazi da se Ivi Mariću neoporezivo može isplatiti otpremnina u iznosu od 52.000,00 kuna (6.500,00 kn x 8 godina).

Budući Ivo Marić, prema odredbama Pravilnika o radu ima pravo na isplatu otpremnine u iznosu od 72.000,00 kuna, razlika iznad neoporezivog iznosa u iznosu od 36.000,00 kuna (80.000,00 ukupno – 52.000,00 neoporezivi dio = 28.000,00 kn oporezivo) čini plaću radnika.

Bruto plaća Ive Marića za listopad 2020. (isplata u studenom) iznosi 8.290,78 kn. **Plaća je isplaćena** 10.11.2020. godine.

Kako oporezivi iznos otpremnine od 20.800,00 kn čini neto iznos, potrebno je izračunati bruto iznos plaće na koji se obračunavaju obvezni doprinosi te porez i prizrez (za Zagreb 18%). **Otpremnina je isplaćena** 16.11.2020. godine (zadnjeg dana rada).

Obračun redovne plaće uvećan za oporezivi iznos otpremnine prikazujemo u **Tabeli 1.** u nastavku:

Tabela 1.

R. br.	Opis	Redovna plaća	Oporeziva otpremnina	Ukupno plaća
1.	Plaća bruto	8.290,78	52.426,94	60.717,72*
2.	Doprinosi iz plaće (MIO 20%)	1.658,16	10.485,38	12.143,54
	I stup (15%)	1.243,62	7.864,04	9.107,66
	II. stup (5%)	414,54	2.621,35	3.035,89
3.	Dohodak (1-2)	6.632,62	41.941,55	48.574,17
4.	Osobni odbitak	4.000,00	0,00	4.000,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	2.632,62	41.941,55	44.574,17
6.	Porez na dohodak ukupno	631,83	11.814,87	12.446,70
	■ po stopi 24%	631,83	6.568,17	7.200,00
	■ po stopi 36%	0,00	5.246,70	5.246,70
7.	Prizrez (18%)	113,73	2.126,68	2.240,41
8.	UKUPNO porez i prizrez	745,56	13.941,55	14.687,11
9.	Neto plaća (1-2-8)	5.887,06	28.000,00	33.887,06
10.	Doprinosi na plaću			
	■ za zdravstveno osiguranje (16,5%)	1.367,98	8.650,44	10.018,42

*Iako je ukupna mjesečna osnovica prema kojoj se obračunavaju svi obvezni doprinosi i porezi (plaća za rad i oporeziva otpremnina) u ukupnom iznosu od 60.717,72 kn viša od najviše mjesečne osnovice za obračun doprinosa (koja je propisana čl. 7. St. 15. Zakona o doprinosima, (Nar. nov., br. 84/08 do 106/18), a koja za 2020. godinu iznosi 52.452,00 kn (prema čl. 4. Naredbe o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2020. godinu (Nar. Nov., br. 125/19), nakon koje se doprinosi za mirovinsko osiguranje ne obračunavaju), u ovom se primjeru isto ne može primijeniti budući se samo plaća za izvršeni rad (za listopad) odnosi na konkretan mjesec, dok se oporeziva otpremnina ne može „pripisati“ isplati za određeni mjesec – pa se niti obračun doprinosa prema najvišoj mjesečnoj osnovici ne može primijeniti.

Poslodavac je dužan radniku predati obračun plaće na **obrascu IP1** i obrazac isplaćene otpremnine na **obrascu IO1** (najkasnije u roku 15 dana od dana isplate, prema čl. 93. st.1. ZOR –a).

Obrazac IO1 popuniti će se na slijedeći način:

I. PODACI O RADNICI/ RADNIKU		II. PODACI O POSLODAVCU	
1. Ime i prezime: Mario Marić	2. Adresa: Zagreb, Ilica bb	1. Tvrtka/ Ime i prezime: „Poduzetnik“ d.o.o.	2. Sjedište/Adresa: Zagreb, Brdovita bb
3. Osobni identifikacijski broj: 56789012349	4. IBAN broj računa: HR2323600001550100001 kod Zagrebačke banke d.d.	3. Osobni identifikacijski broj: 12345678901	4. IBAN broj računa: HR2323600003250100001 kod Zagrebačke banke d.d.
5. Ovršnog zakona kod			
III. RAZDOBLJE NA KOJE SE OTPREMNINA ODNOSI:		godine od <u>2012.</u> do <u>2020.</u>	
IV. PODACI O OTPREMNINI			
Mjerila za utvrđivanje prava na otpremninu		Iznos	
1. broj godina za koje je radnik ostvario pravo na otpremninu		8	
1.1. iznos otpremnine po navršenoj godini staža kod poslodavca		10.000,00	
2. IZNOS BRUTO OTPREMNINE – OD TOGA:		80.000,00	
2.1. neoporezivi iznos		52.000,00	
2.2. oporezivi iznos		28.000,00	
3. OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA		52.426,94	
3.1. doprinos za mirovnsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti		7.864,04	
3.2. doprinos za mirovnsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje		2.621,35	
V. DOHODAK		41.941,55	
1. NEOPOREZIVI PRIMITAK (UKUPAN FAKTOR OSOBNOG ODBITKA)		0,00	
2. POREZNA OSNOVICA		41.941,55	
VI. UKUPAN IZNOS POREZA		11.814,87	
STOPA (%)			
6.1. 12 %	27.367,38 x 24%	6.568,17	
6.2. 25 %	14.574,17 x 36%	5.246,70	
6.4. prizrez 18 %	12.446,70 x 18%.	2.240,41	
VII. UKUPNO POREZ I PRIZREZ		14.687,11	
VIII. IZNOS ZA ISPLATU		80.000,00	
IX. DOPRINOSI NA OSNOVICU			
1. OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE DOPRINOSA NA OSNOVICU PREMA OTPREMNINI		52.426,94	
2. IZNOS DOPRINOSA NA OSNOVICU		-	
2.1. Doprinos za zdravstveno osiguranje prema plaći/naknadi plaće		8.650,44	
X. NAPOMENA:	Otpremnina je isplaćena 16.11.2020.		
PODACI O OVLAŠTENJOJ OSOBI POSLODAVCA Ivana Marić (direktor)			

Budući su plaća i otpremnina isplaćene odvojeno, poslodavac će podnijeti 2 obrasca JOPPD (jedan na dan isplate plaće, a drugi na dan isplate otpremnine ili najkasnije do 15. slijedećeg mjeseca).

Poslodavac će JOPPD obrazac za **isplatu plaće** predati na dan isplate 10. studenog 2020. sa oznakom izvješća 20315.

Knjiženje otpremnina do neoporezivog iznosa evidentira se na kontu 445.

Međutim, otpremnine iznad neoporezivog iznosa potrebno je evidentirati u okviru skupine konta 47 gdje se knjiže troškovi plaća. Iako je ista osnova prema kojoj se isplaćuje neoporezivi i oporezivi dio jubilarne nagrade, zbog poreznog tretmana jubilarne nagrade koja je oporeziva kao plaća (obračunavaju se propisani doprinosi, porez na dohodak i eventualni prizrez) primjerenije je taj dio jubilarne nagrade knjižiti u okviru skupine konta 47.

Knjiženje otpremnine za prethodni primjer:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Odluka poslodavca o isplati Otpremnine			
Doprinos za osnovno zdrav.osigur.	2650		8.650,44
Doprinos za MIO – I stup	2700		7.864,04
Doprinos za MIO – II stup	2701		2.621,35
Obveza za porez na dohodak	2780		11.814,87
Obveza za prizrez	2781		2.126,68
Obveza prema zaposlenima	276		80.000,00
Otpremnine	445	52.000,00	
Naknade neto plaće	4710	28.000,00	
Porezi, prizrezi i doprinosi iz osnovice	4711	24.426,94*	
Doprinos za osnovno zdrav.osigur.	4720	8.650,44	
2) Isplata otpremnine i uplata doprinosa, poreza na dohodak i prizreza			
Žiro račun	1000	8.650,44	113.077,38
Doprinos za osnovno zdrav.osigur.	2650	7.864,04	
Doprinos za MIO – I stup	2700	2.621,35	
Doprinos za MIO – II stup	2701	11.814,87	
Obveza za porez na dohodak	2780	2.126,68	
Obveza za prizrez	2781	80.000,00	
Obveza prema zaposlenima	276		

*ukupno doprinos za MIO + porez i prizrez = 7.864,04+2.621,35+11.814,87+2.126,68 = 24.426,94

Primjer 3.1. - Isplata otpremnine IZNAD neoporezivog iznosa (kada se plaća i otpremnina isplaćuju zajedno)

Pretpostavimo da je primjer isti kao i prethodni, samo što poslodavac isplaćuje plaću i otpremninu zajedno (primjerice 16.11.2020.).

Obrazac JOPPD za isplaćenu **plaću** i **otpreminu** (oporezivu i neoporezivu) poslodavac je predao na dan isplate tj. 16.11.2020. sa oznakom izvješća 20321.

Stranica B popuniti će se na slijedeći način:

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

980,00 kn + PDV
Tel.: 01 49 21 737

I. OIB. podnositelja izvješća 12345678901	II. Oznaka izvješća 20321	III. Vrsta izvješća 1	IV. Redni broj stranice 1/1				
1. Redni broj	17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)			8.290,78			
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	4. OIB stjecatelja / osiguravnika	11. Iznos primitka (oporezivi)	16.1. Oznaka načina isplate	8.290,78	8.290,78	52.426,94	52.426,94
3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguravnika	10.0. Ukupni neodradeni sati rada (10.- odradeni sati rada)	16.2. Iznos za isplatu	0	0	0	0
	Mario Marić	10.1. Razdoblje obračuna od	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	01.10.2020	01.01.2020.	31.12.2020.	30.11.2020.
	Mario Marić	10.2. Razdoblje obračuna do	15.2. Iznos neoporezivog primitka	0	0	0	0
	Mario Marić	10.3. Razdoblje obračuna od	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	0	0	0	0
	Mario Marić	10.4. Razdoblje obračuna do	14.2. Iznos obračunanog prizreza porezu na dohodak	0	0	0	0
	Mario Marić	10.5. Razdoblje obračuna od	13.4. Osobni odbitak	0	0	0	0
	Mario Marić	10.6. Razdoblje obračuna do	13.5. Porezna osnovica	0	0	0	0
	Mario Marić	10.7. Razdoblje obračuna od	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	0	0	0	0
	Mario Marić	10.8. Razdoblje obračuna do	13.3. Dohodak	0	0	0	0
	Mario Marić	10.9. Razdoblje obračuna od	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0	0	0	0
	Mario Marić	10.10. Razdoblje obračuna do	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	0	0	0	0
	Mario Marić	10.11. Razdoblje obračuna od	12.5. Doprinos za zapošljavanje	0	0	0	0
	Mario Marić	10.12. Razdoblje obračuna do	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	0	0	0	0
	Mario Marić	10.13. Razdoblje obračuna od	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	0	0	0	0
	Mario Marić	10.14. Razdoblje obračuna do	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	0	0	0	0
	Mario Marić	10.15. Razdoblje obračuna od	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	0	0	0	0
	Mario Marić	10.16. Razdoblje obračuna do	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	0	0	0	0

6. Obračunske liste otpremnine kada se ista NE isplaćuje ili se ne isplaćuje u cijelosti

Kada se otpremnina **ne isplati**, a poslodavac je bio u obvezi isplatiti je određenog dana, poslodavac je **obavezan** obračunati otpremninu i sastaviti obračun neisplaćene otpremnine na **Obrazcu NO1** (koji je propisan i sastavni je dio Pravilnika o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine, Nar. nov., br. 32/15 do 35/17, nadalje: PravSadr). Budući je Obrazac NO1 ovršna isprava (čl. 7. st.1. PravSadrž), sadržaj i izgled istog ne može se mijenjati, te mora biti potpisan od ovlaštene osobe i ovjeren pečatom poslodavca, te sadržavati podatak o danu dospelosti otpremnine.

Ukoliko poslodavac **isplati samo dio otpremnine** (tj. ne isplati je u cijelosti), **dužan je** radniku **uručiti dva obračuna**, od kojih **jedan** u kojem će biti iskazan ukupan obračun otpremnine (prema čl. 4., 5. i 6. PravSadr) i **drugi** u kojem će biti iskazan iznos dijela neisplaćene otpremnine, u propisanom sadržaju, s oznakom imena i prezimena i vlastoručnog potpisa ovlaštene osobe poslodavca, ili potpisan od te osobe sukladno propisima koji uređuju napredni elektronički potpis, ako je obračun sastavljen i izdan kao elektronički zapis, kao i podatak o danu dospelosti plaće, naknade plaće odnosno otpremnine, a koji ima snagu ovršne isprave (čl. 7. st.1. PravSadr).

Primjer 4. - Obračun neisplaćene otpremnine radnika

Pretpostavimo da je primjer isti kao i prethodni (Primjer 3.) samo što poslodavac nije isplatio otpremninu u propisanom roku, tj 16.11.2020. (prema Pravilniku o radu, otpremnina se isplaćuje posljednjeg dana rada kod poslodavca), te je poslodavac dužan do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata, radniku dostaviti obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti (čl. 93. st. 2. ZOR –a).

Obrazac NO1

OBRAČUN NEISPLAĆENE ILI DJELOMIČNO NEISPLAĆENE OTPREMNINE

I. PODACI O RADNICI/ RADNIKU		II. PODACI O POSLODAVCU	
1. Ime i prezime:	Mario Marić	1. Tvrtka/ Ime i prezime	„Poduzetnik“ d.o.o .
2. Adresa:	Zagreb, Ilica bb	2. Sjedište/Adresa:	Zagreb, Brdovita bb
3. Osobni identifikacijski broj	56789012349	3. Osobni identifikacijski broj	12345678901
4. IBAN broj računa	HR2323600001550100001, Zagrebačka banka d.d.	4. IBAN broj računa	HR232360000325010001, Zagrebačka banka d.d.
5. IBAN broj računa iz čl. 212. Ovršnog zakona kod _____			
III. RAZDOBLJE NA KOJE SE OTPREMNINA ODNOSI: GODINE OD 2012. DO 2020.			
IV. PODACI O OTPREMNINI / DIJELU OTPREMNINE KOJI NISU ISPLAĆENI RADNIKU DO DANA IZDAVANJA OBRAČUNA			
Opis		Iznos	
1. IZNOS OTPREMNINE ZA ISPLATU RADNIKU		80.000,00	
2. IZNOS OBRAČUNANIH, A NEPLAĆENIH JAVNIH DAVANJA IZ OTPREMNINE			
Opis	Iznos	Opis	Podaci o uplatnom računu
2.1. obračunata, a neplaćena obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I.stup)	7.864,04	Naziv primatelja	Državni proračun MIO I.stup
		IBAN	HR1210010051863000160
		Model i poziv na broj primatelja	HR68 8168-12345678901-20321
2.2. obračunata, a neplaćena obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup)	2.621,35	Naziv primatelja	Doprinos MIO II. stup
		IBAN	HR6710010051700036001
		Model i poziv na broj primatelja	HR68 2283-12345678901-20321
2.3. obračunata, a neplaćena obveza poreza na dohodak i prirezu porezu na dohodak	13.941,55	Naziv primatelja	Porez na dohodak i prirez Grad Zagreb
		IBAN	HR1110010051713312009
		Model i poziv na broj primatelja	HR 68 1880-12345678901-20321
V. DATUM DOSPJELOSTI OTPREMNINE		16.11.2020.	
VI. NAPOMENA:			
Na dospjeli, a neisplaćeni iznos otpremnine teče zakonska zatezna kamata sukladno članku 29. Zakona o obveznim odnosima za odnose koji nisu odnosi iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovca i osobe javnog prava, počevši od datuma dospijeca pa do isplate, osim kamata na iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, sukladno propisima iz razloga što predujam poreza i prireza dospijeva na naplatu u trenutku isplate otpremnine.			
VII. MJESTO I DATUM IZDAVANJA:	Zagreb, 30.11.2020.	IME I PREZIME OVLAŠTENE OSOBE POSLODAVCA	
VIII. DATUM PREDAJE RADNIKU/RADNICI:	30.11.2020.	_____	

		(potpis ovlaštene osobe poslodavca)	

Primjer 5. - Obračun djelomično neisplaćene otpremnine radnika:

Poslodavac DEF d.o.o. je svojoj djelatnici Maji Marić (koja je kod poslodavca radila 6 godina neprekidno) sa 31.05.2020. godine otkazao ugovor u radu (s otkaznim rokom u trajanju od 2 mjeseca, tj. otkaz je najavljen 31.03., a računa se od dana isteka otkaznog roka od 31.05.), budući mu radi smanjenog obima poslovanja nije potreban postojeći broj radnika (poslovno uvjetovani otkaz ugovora o radu).

Prema Pravilniku o radu, radnica ima pravo na otpremninu u iznosu od 6.000,00 kn po navršenoj godini staža (sa zadnjim danom rada), što je više od propisane 1/3 prosjeka plaće isplaćene u zadnja tri mjeseca (prema čl. 126. st. 2. ZOR –a), te se primjenjuje za radnicu povoljnije pravo (čl. 9. st.3. ZOR –a), tj isplata prema Pravilniku o radu.

Ukupna otpremnina radnice iznosi 36.000,00 kn, koja je u cijelosti neoporeziva (budući prema čl. 7. st.1. t.15. PravDoh, neoporeziva otpremnina iznosi 6.500,00 po navršenoj godini staža tj. $6 \times 6.400,00 = 38.400,00$).

Kako poslodavac nema dovoljno sredstava, otpremninu će isplatiti u dva dijela. Prvi dio u iznosu od 20.000,00 kn sa zadnjim danom rada 31.05.2020., te drugi u iznosu od 16.000,00 kn sa 30.06.2020.

Poslodavac joj kod prve (djelomične) isplate otpremnine treba uručiti dva obračuna otpremnine:

- 1) jedan u kojem će biti iskazan ukupan obračun otpremnine (prema čl. 4., 5. i 6. PravSadr) i
- 2) drugi u kojem će biti iskazan iznos dijela neisplaćene otpremnine, u propisanom sadržaju, potpisan od ovlaštene osobe te ovjeren pečatom poslodavca, kao i podatak o danu dospelosti otpremnine.

Ad 1) Obračun ukupnog iznosa otpremnine popuniti će se na slijedeći način:

Obrazac IO1	
OBRAČUN ISPLAĆENE OTPREMNINE	
I. PODACI O RADNICI/ RADNIKU	II. PODACI O POSLODAVCU
1. Ime i prezime: Maja Marić	1. Tvrtka/ Ime i prezime DEF d.o.o.
2. Adresa: Zagreb, Ilica bb	2. Sjedište/Adresa: Zagreb, Brdovita bb
3. Osobni identifikacijski broj 45678912301	3. Osobni identifikacijski broj 12345678901
4. IBAN broj računa HR2323600001550100001 kod Zagrebačke banke d.d.	4. IBAN broj računa HR2323600003250100001 kod Zagrebačke banke d.d.
5. IBAN broj računa iz čl. 212. Ovršnog zakona kod _____	
III. RAZDOBLJE NA KOJE SE OTPREMNINA ODNOSI: godine od <u>2014.</u> do <u>2020.</u>	
IV. PODACI O OTPREMNINI	
Mjerila za utvrđivanje prava na otpremninu	Iznos
1. broj godina za koje je radnik ostvario pravo na otpremninu	6
1.2. iznos otpremnine po navršenoj godini staža prema Pravilniku o radu	6.000,00
2. IZNOS BRUTO OTPREMNINE – OD TOGA:	
2.1. neoporezivi iznos	36.000,00
2.2. oporezivi iznos	0,00
VIII. IZNOS ZA ISPLATU	36.000,00
X. NAPOMENA:	Otpremnina je djelomično isplaćena 31.05.2020. u iznosu od 20.000,00 kn
PODACI O OVLAŠTENJOJ OSOBI POSLODAVCA <u>Ivana Marić (direktor)</u>	

Poslodavac je obavezan predati obrazac JOPPD za isplaćeni dio neoporezive otpremnine (na sam dan isplate ili do 15. dana slijedećeg mjeseca), na način naveden u Primjeru 1. ovog članka.

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046

01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

Ad 2) Obračun neisplaćenog dijela otpremnine popuniti će se kako slijedi:

Obrazac N01

OBRAČUN NEISPLAĆENE ILI DJELOMIČNO NEISPLAĆENE OTPREMNINE

I. PODACI O RADNICI/ RADNIKU		II. PODACI O POSLODAVCU	
1. Ime i prezime:	Mario Marić	1. Tvrtka/ Ime i prezime	DEF d.o.o.
2. Adresa:	Zagreb, Ilica bb	2. Sjedište/Adresa:	Zagreb, Brdovita bb
3. Osobni identifikacijski broj	45678912301	3. Osobni identifikacijski broj	12345678901
4. IBAN broj računa	HR2323600001550100001 kod Zagrebačke banke d.d.	4. IBAN broj računa	HR232360000325010001 kod Zagrebačke banke d.d.
5. IBAN broj računa iz čl. 212. Ovršnog zakona kod _____			

III. RAZDOBLJE NA KOJE SE OTPREMNINA ODNOSI: GODINE OD 2014. DO 2020.

IV. PODACI O OTPREMNINI / DIJELU OTPREMNINE KOJI NISU ISPLAĆENI RADNIKU DO DANA IZDAVANJA OBRAČUNA			
Opis		Iznos	
1		2	
1. IZNOS OTPREMNINE ZA ISPLATU RADNIKU		16.000,00	
2. IZNOS OBRAČUNANIH, A NEPLAĆENIH JAVNIH DAVANJA IZ OTPREMNINE			
Opis	Iznos	Opis	Podaci o uplatnom računu
2.1. obračunata, a neplaćena obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup)	-	Naziv primatelja	
		IBAN	
		Model i poziv na broj primatelja	
2.2. obračunata, a neplaćena obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup)		Naziv primatelja	
		IBAN	
		Model i poziv na broj primatelja	
2.3. obračunata, a neplaćena obveza poreza na dohodak i prirezu porezu na dohodak		Naziv primatelja	
		IBAN	
		Model i poziv na broj primatelja	

V. DATUM DOSPJELOSTI OTPREMNINE

31.05.2020.

VI. NAPOMENA:

Na dospjeli, a neisplaćeni iznos otpremnine teče zakonska zatezna kamata sukladno članku 29. Zakona o obveznim odnosima za odnose koji nisu odnosi iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovca i osobe javnog prava, počevši od datuma dospijea pa do isplate, osim kamata na iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, sukladno propisima iz razloga što predujam poreza i prireza dospijeva na naplatu u trenutku isplate otpremnine.

VII. MJESTO I DATUM IZDAVANJA:	Zagreb, 31.05.2020.	IME I PREZIME OVLAŠTENE OSOBE POSLODAVCA
VIII. DATUM PREDAJE RADNIKU/RADNICI:	31.05.2020.	_____

		(potpis ovlaštene osobe poslodavca)

7. Može li se radnik odreći prava na otpremninu?

Sukladno odredbi čl. 126. ZOR-a, radnik kojem poslodavac otkazuje nakon dvije godine neprekidnog rada ima pravo na otpremninu kojoj (prema sudskoj odluci Vrhovnog suda RH Rev-3599/99 od 09.02.2000.) pravo na zahtijevanje isplate (potraživanje) dospijeva tek prestankom radnog odnosa. Dakle, samim uručenjem otkaza još nema potraživanja radnika na isplatu otpremnine, te se radnik prije toga ne može odreći prava na isplatu otpremnine.

Isto tako, radnik se kod sklapanja ugovora o radu, aneksom istog, te bilo kakvom vlastoručnom, vjerodostojnom (i/ili ovjerenom) izjavom ne može unaprijed (prije isteka otkaznog roka/ odluke o otkazu) odreći prava na isplatu otpremnine.